

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

VERZONDEN 28 DEC. 2017

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/17/15770
Documentnummer: 52383-4
Datum: 20 december 2017
Onderwerp: Managementrapportage 2017 (tot en met september), werk en inkomen
Bijlage(n): Managementrapportage 2017 (tot en met september), werk en inkomen

Geachte Raad,

De afdeling Werk, Inkomen, Jeugd en Zorg (WIJZ) heeft voor de onderdelen werk en inkomen de managementrapportage (hierna: marap) over de eerste helft van 2017 samengesteld voor de gemeenten Voorschoten en Wassenaar. Omdat de eerste helft van het jaar al enige tijd verstreken is, is de periode waarover gerapporteerd wordt uitgebreid tot en met het derde kwartaal van 2017. Wij geven u via deze informatiebrief een samenvatting op hoofdlijnen.

Aanleiding

In de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat de colleges over de voortgang in de geleverde prestaties en de uitvoeringskosten worden geïnformeerd via een managementrapportage welke ieder half jaar wordt opgeleverd. Deze marap omvat de periode 1 januari 2017 tot 1 oktober 2017.

Inleiding

In de managementrapportages wordt beoogd inzicht te geven in de ontwikkelingen en prestaties van de afdeling. Omdat binnen de gemeente Leidschendam-Voorburg wordt gewerkt aan een datapakhuis, welke op termijn ook ten behoeve van de gemeente Voorschoten managementrapportages op het gebied van werk en inkomen zal opleveren, is gekozen voor een tijdelijke, nieuwe rapportage. Hierin worden de prestaties van de uitvoering van de dienstverlening over de periode van 1 januari 2017 tot 1 oktober 2017 behandeld, als ook de belangrijkste beleidsmatige ontwikkeling van het afgelopen jaar.

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

Inhoud

In deze marap wordt een beeld gegeven van de uitvoering van de dienstverlening over de periode 1 januari 2017 tot 1 oktober 2017.

Landelijk blijft het aantal bijstandsgerechtigden groeien; de verwachting van het CPB is dat in 2017 dit aantal zal toenemen met 1,5%. Het klantenbestand van Voorschoten is gedurende het jaar 2017 (tot en met de maand september) gestegen van 325 naar 338, een stijging van 3,8%. Vanwege het gemiddeld hogere aantal plaatsingen per maand in het najaar en het afsluiten van uitkeringsdossiers met terugwerkende kracht is nog geen prognose af te geven over de bestandsontwikkeling over het gehele jaar 2017. Deze plotselinge tussentijdse stijging in het cliëntenbestand van de gemeente Voorschoten is relatief klein, waardoor toename als gevolg van onder andere de verhoogde instroom van statushouders, het stijgen van de pensioenleeftijd en de verkorte duur van de WW, al snel een grote doorwerking heeft. Hoewel er een gedegen arbeidsmarktoffensief in werking is, is het bestand de afgelopen tijd veranderd. Een algemene aanpak lijkt niet langer voldoende; er zal meer aandacht moeten komen voor specifieke, soms moeilijk bemiddelbare groepen binnen het cliëntenbestand. Hier zal de komende tijd dan ook aandacht voor zijn, ook in verband met de verdere ontwikkelingen inzake het verdeelmodel BUIG-gelden. Het is namelijk mede dankzij deze verandering in het bestand dat ook de omvang hiervan is toegenomen.

In totaal zijn er 44 klanten op een reguliere baan geplaatst in de periode januari tot en met september 2017. De uiteindelijke verwachting is dat er 58 cliënten geplaatst zullen worden. Het cliëntenbestand van de gemeente Voorschoten is, zoals eerder aangegeven, hiermee wel gestegen gedurende het jaar 2017 (tot en met september een stijging van in totaal 13 cliënten).

Op de stijging van het bestand wordt ingespeeld door middel van een andere werkwijze. Hiervoor worden een aantal verbetermaatregelen doorgevoerd, waaronder het toepassen van meer maatwerk, werkgevers gericht benaderen en het onderzoeken en mogelijk verhogen van de efficiëntie van (het gebruik van) instrumenten.

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

De kosten voor Participatiewet-uitkeringen zijn hoger uitgevallen dan de Rijksbijdrage. Desondanks is de verwachting dat de gemeente Voorschoten een positief resultaat realiseert aan het einde van het jaar (een prognose van € 55.508). Gezien dit resultaat wordt voor het jaar 2017 dan ook geen vangnetuitkering aangevraagd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
loco-gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

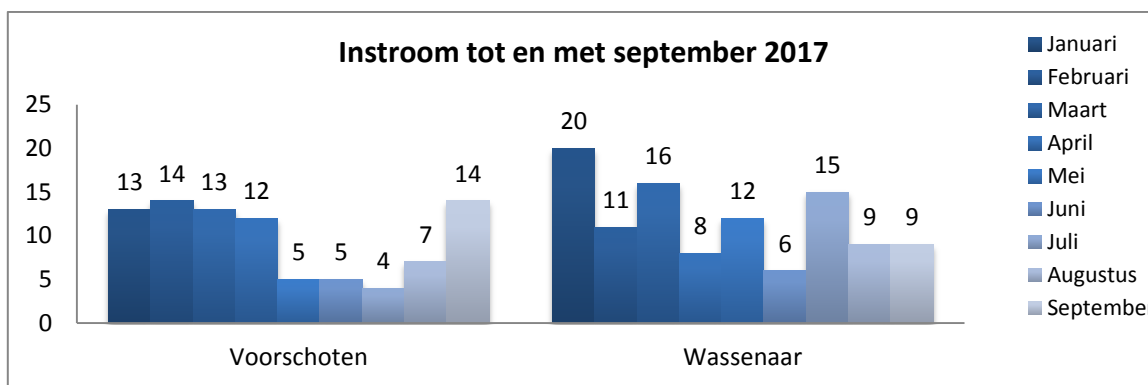
Managementrapportage werk en inkomen, tot en met september 2017

Inleiding

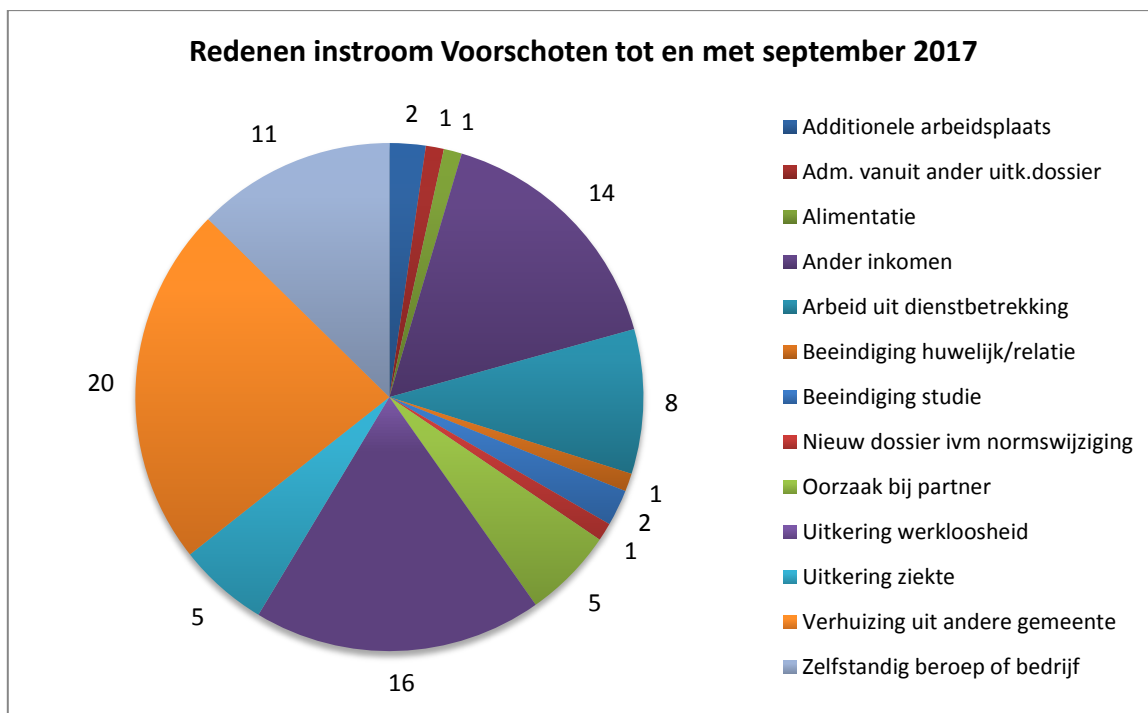
Voor u ligt de managementrapportage van werk en inkomen. Deze managementrapportage heeft een tijdelijke, nieuwe vorm gekregen. Wij werken namelijk aan de bouw van een zogeheten datapakhuis, waarin alle managementinformatie verzameld wordt en waarmee integrale rapportages mogelijk worden gemaakt. Het datapakhuis zal er uiteindelijk voor zorgen dat er tevens een standaard managementrapportage wordt opgeleverd met betrekking tot deze onderdelen. Omdat deze ontwikkeling echter nog volop in gang is, is gekozen voor een tussenoplossing. Deze rapportage heeft betrekking op de bestandsontwikkeling, de onderbouwing hiervan en de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen.

Bestandsontwikkeling

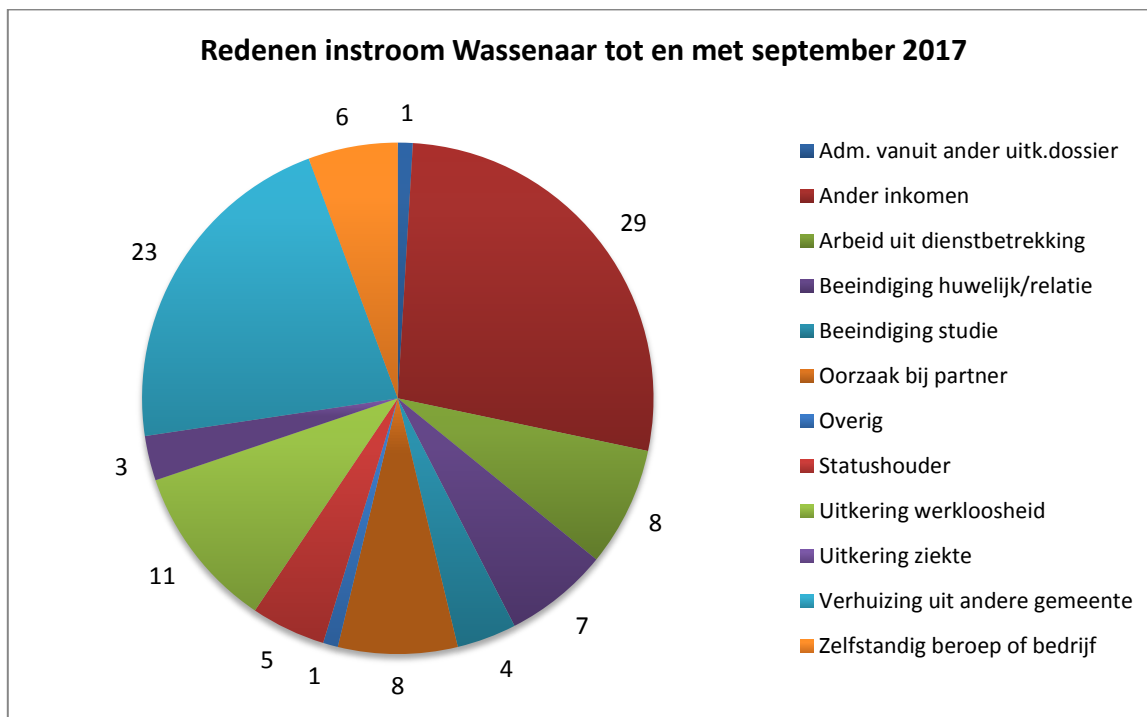
De landelijke prognose is dat het aantal inwoners dat een bijstandsuitkering ontvangt, met 1,5% toe zal nemen (bron: CPB). Na de eerste maanden van 2017 is de instroom in de zowel de gemeente Voorschoten als de gemeente Wassenaar in de eerste helft van het jaar echter geleidelijk gedaald. De instroom lijkt in de tweede helft van het jaar in Voorschoten echter weer toe te nemen. In totaal zijn er 87 inwoners ingestroomd in de gemeente Voorschoten; in de gemeente Wassenaar waren dit er 106.

De redenen achter de instroom waren als volgt:

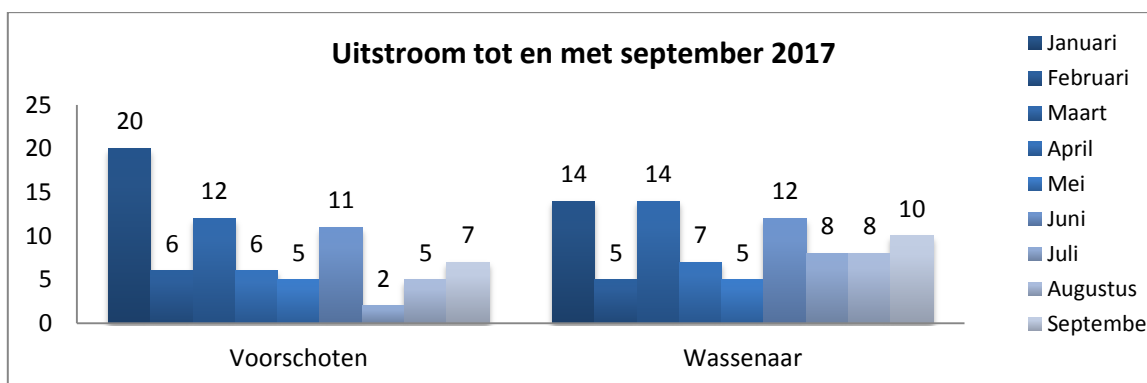

Te zien is dat de instroom in de Participatiewet in de gemeente Voorschoten vooral veroorzaakt wordt door het niet langer aanwezig zijn van een eigen inkomen (55%, bestaande uit de categorieën 'ander inkomen', 'arbeid uit dienstbetrekking', 'uitkering werkloosheid' en 'zelfstandig beroep of bedrijf') of vanwege verhuizing vanuit een andere gemeente (23%).

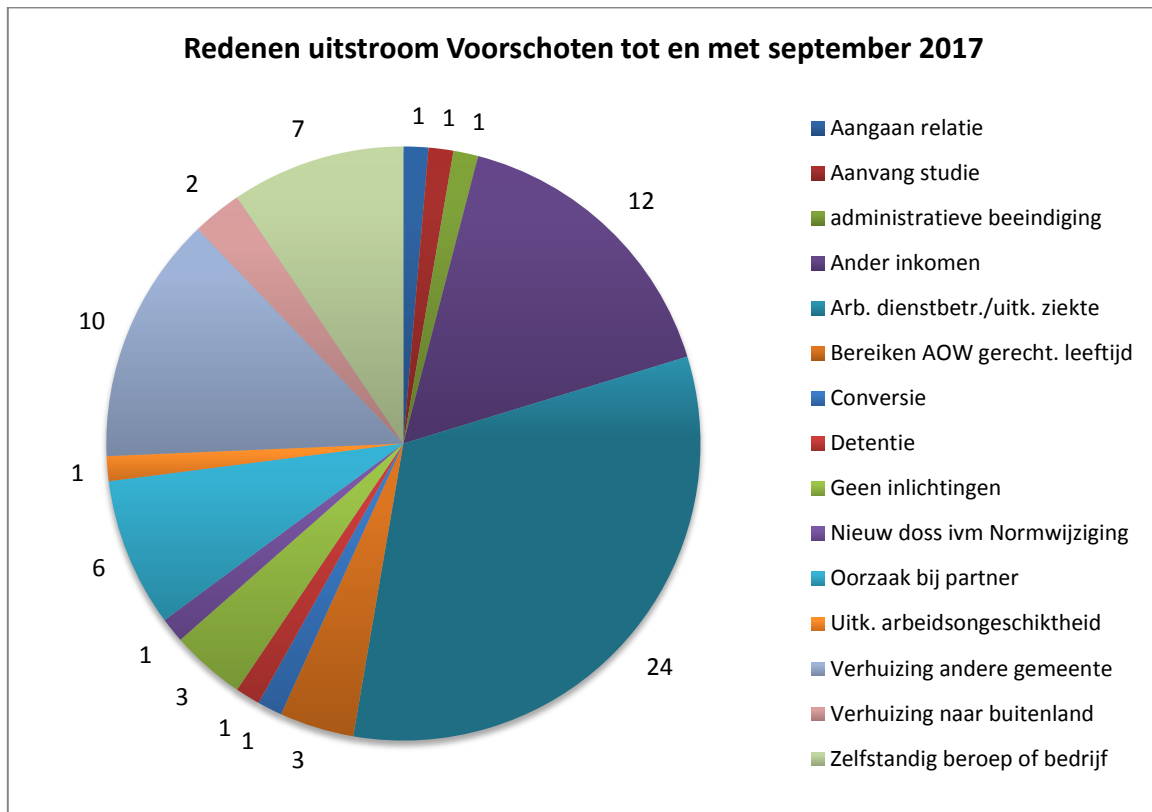

In de gemeente Wassenaar stromen inwoners vooral in de Participatiewet in vanwege het niet langer aanwezig zijn van een eigen inkomen (51%, bestaande uit de categorieën 'ander inkomen', 'arbeid uit dienstbetrekking', 'uitkering werkloosheid' en 'zelfstandig beroep of bedrijf') of verhuizing vanuit een andere gemeente (22%).

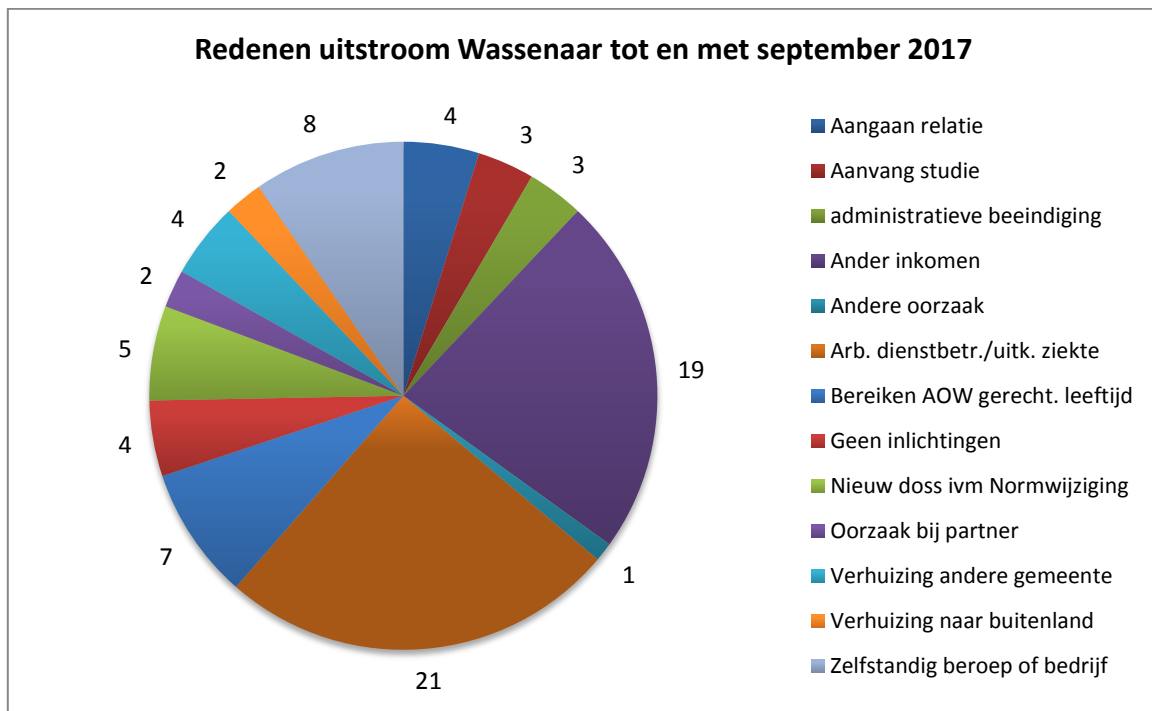
De instroom in de gemeente Voorschoten is in de periode januari – september 2017 groter geweest dan de uitstroom. In totaal zijn er 74 inwoners uit de Participatiewet uitgestroomd (een verschil van +13). Ook In de gemeente Wassenaar is in deze periode de uitstroom kleiner geweest dan de instroom. In totaal stroomden er in deze gemeente 83 inwoners uit (een verschil van +23).

De redenen achter de uitstroom waren als volgt:

In de gemeente Voorschoten zijn er in de eerste helft van 2017 74 inwoners uitgestroomd uit de Participatiewet. In totaal is 48% uitgestroomd naar aanleiding van het vinden van werk, wegens ziekte of het verkrijgen van een ander inkomen. Daarnaast is ook 17% uitgestroomd omdat zij verhuisd zijn naar een andere gemeente of naar het buitenland.

In de gemeente Wassenaar zijn er in de eerste helft van 2017 83 inwoners uitgestroomd uit de Participatiewet. In totaal is 48% uitgestroomd naar aanleiding van het vinden van werk, wegens ziekte of het verkrijgen van een ander inkomen.

Samenstelling bestand

De instroom in het cliëntenbestand is in de periode januari – september 2017 in beide gemeenten groter dan de uitstroom, waardoor de bestanden geleidelijk toe lijken te nemen (dit overeenkomstig de landelijke trend). Op 30 september 2017 omvatte het bestand van de gemeente Voorschoten 338 cliënten (+13 ten opzichte van 31 december 2016). Het bestand van de gemeente Wassenaar omvatte op dezelfde datum 430 cliënten (+23 ten opzichte van 31 december 2016).

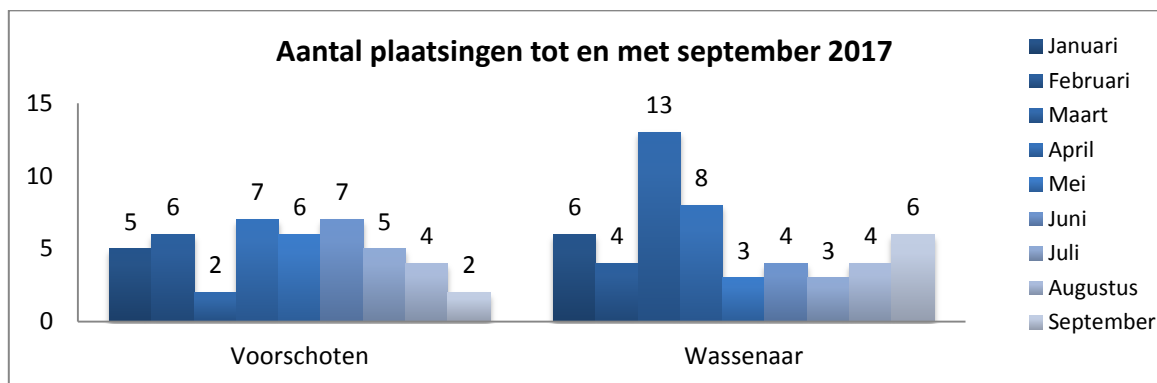
De kenmerken van het cliëntenbestand zijn als volgt:

Leefvorm	Gemeente Voorschoten	Gemeente Wassenaar
Alleenstaand	61%	58%
Alleenstaande ouder	20%	21%
Gehuwd/samenwonend	19%	21%

Leeftijd	Gemeente Voorschoten	Gemeente Wassenaar
Jonger dan 27 jaar	9%	8%
27 tot 40 jaar	28%	22%
40 tot 50 jaar	19%	23%
50 tot 60 jaar	30%	29%
60 jaar en ouder	13%	19%

Plaatsingen

In de eerste 9 maanden van 2017 zijn er 44 cliënten uit de gemeente Voorschoten geplaatst, en 51 cliënten uit de gemeente Wassenaar.

Op basis van het aantal plaatsingen tot en met september 2017, is de verwachting dat er in heel 2017 58 cliënten uit de gemeente Voorschoten geplaatst worden en 68 cliënten uit de gemeente Wassenaar. Het uiteindelijke aantal kan echter afwijken, afhankelijk van de ontwikkelingen gedurende de rest van het jaar. Wordt er bijvoorbeeld teruggekeken naar vorig jaar, dan is in de maand november een (lichte) toename in het maandelijkse aantal plaatsingen.

Belangrijkste ontwikkelingen

De meest ingrijpende ontwikkelingen op het gebied van werk en inkomen gedurende het afgelopen half jaar, zijn die op het gebied van de gebundelde uitkering (BUIG). Landelijk had acht op de tien gemeenten in 2016 een tekort op de BUIG, met een totaal van € 332 miljoen. Daarmee is inmiddels drie jaar op een rij op macroniveau een tekort op het bijstandsbudget. Oorzaken zijn onder andere de verhoogde instroom van statushouders in de bijstand, de uitbreiding van de doelgroep Participatiewet met voormalige Wajong en WSW, de verhoging van de pensioenleeftijd en de verkorte duur van de WW.

De gemeente Voorschoten is een voordeelmunicipaliteit, wat betekent dat het verdeelmodel (de systematiek waarmee de BUIG-gelden verdeeld worden over gemeenten) positieve gevolgen had voor de gemeente Voorschoten. Op basis van onderstaande analyse van het BUIG-budget over de jaren 2015, 2016 en 2017, wordt een minimaal tekort ten opzichte van voorgaande jaren verwacht. Dit naar aanleiding van een stijgende rijksbijdrage en een daling van de uitgaven in 2017.

Gemeente Voorschoten	2015	2016	2017 (nader voorlopig)	2017 (definitief)
Rijksbijdrage	€ 4.236.523	€ 4.372.242	€ 4.533.118	€ 4.577.770
	2015	2016	Prognose 2017	Tot en met september
Uitgaven	€ 4.654.938	€ 4.781.948	€ 4.616.155	€ 4.605.774 (prognose)
Baten (debiteuren)	€ 132.624	€ 77.110	€ 80.000 (aanname)	€ 83.511 (prognose)
Resultaat	€ - 285.791	€ - 332.596	€ - 3.037	€ 55.508 (prognose)

In de tabel is bij de Rijksbijdrage 2016 niet het ontvangen voorschot ten behoeve van de verhoogde uitkeringslasten als gevolg van de verhoogde instroom van statushouders opgenomen. Dit betreft een bedrag van € 163.862.

Tot en met september is in 2017 € 3.510.489 uitgegeven. De verwachting, inclusief baten, is om uiteindelijk uit te komen op € 4.522.262. Dit levert een resultaat van € 55.508 op de BUIG op.

Via de vangnetuitkering zou een voorschot ontvangen kunnen worden van € 56.992. Dit zou leiden tot een netto resultaat (eigen risico) van € - 111.742 op het BUIG-budget van 2016. Gezien het verwachte positieve resultaat in 2017 is het indienen van een aanvraag om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling niet aan de orde.

Ook de gemeente Wassenaar is een voordeelmunicipaliteit. Desondanks heeft de gemeente een tekort op het BUIG-budget. Op basis van onderstaande analyse van het BUIG-budget over de jaren 2015, 2016 en 2017, wordt een tekort verwacht. Dit tekort is echter wel kleiner dan in voorgaande jaren. Er is sprake van een stijging van de uitgaven in 2017, welke groter is dan de stijging van de rijksbijdrage.

Gemeente Wassenaar	2015	2016	2017 (nader voorlopig)	2017 (definitief)
Rijksbijdrage	€ 4.453.529	€ 4.591.717	€ 5.209.130	€ 5.260.726
	2015	2016	Prognose 2017	Tot en met september
Uitgaven	€ 5.254.554	€ 5.593.763	€ 5.892.675	€ 5.385.797 (prognose)
Baten (debiteuren)	€ 109.485	€ 81.500	€ 80.000 (aanname)	€ 244.738 (prognose)
Resultaat	€ - 691.540	€ - 920.546	€ - 603.545	€ - 594.071 (prognose)

In de tabel is bij de Rijksbijdrage 2016 niet het ontvangen voorschot ten behoeve van de verhoogde uitkeringslasten als gevolg van de verhoogde instroom van statushouders opgenomen. Dit betreft een bedrag van € 111.411.

Tot en met september is in 2017 € 4.634.376 uitgegeven. De verwachting, inclusief baten, is om uiteindelijk uit te komen op € 5.854.797. Dit levert een resultaat van € - 594.071 op de BUIG op.

Voor de gemeente Wassenaar is in 2017 een aanvraag om in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering ingediend, om zo het tekort op de BUIG-budgetten deels te kunnen compenseren. De benodigde stukken worden ter instemming voorgelegd aan de raad, tezamen met de evaluatie van het Plan van Aanpak Arbeidsmarktoffensief. De verwachte tegemoetkoming volgend op de aanvraag, bedraagt € 165.517. Dit leidt tot een netto resultaat (eigen risico) van € - 428.554.